

KUNST LANGS HÆRVEJEN

Billedhugger Sophia Kalkau

i punktnedslag på Vejen Kunstmuseum

20. november 2010 – 27. januar 2011

Statens Kunstfond har til projektet *Kunst langs Hærvejen* inviteret tolv kunstnere på tværs af Fondens arbejdsområder (foto, maleri, skulptur, arkitektur, teater, kunsthåndværk og design) til at skabe hvert sit værk til markering af HÆRVEJEN. Kunstnerne er i alfabetisk rækkefølge: Martin Erik Andersen, Sys Hindsbo, Per Bak Jensen, Ole Jensen, Sophia Kalkau, Per Kirkeby, Tage Lyneborg, Ursula Munch-Petersen, Bente Skjøttgaard, Pia Tafdrup, Bent Sørensen og Katrine Wiedemann.

Tilknytningen til Vejen Kunstmuseum

Seks af disse gæster på forskellig vis Vejen Kunstmuseum: Pia Tafdrup gennemførte en spændende oplæsnings- og fortælleaften på museet den 8. september, mens Per Kirkeby, Sophia Kalkau, Ursula Munch-Petersen og Bente Skjøttgaard vil være til stede hen over efteråret-vinteren 2010-2011 med små udstillinger, der perspektiverer deres bidrag til det store projekt. I museets kiosk kan man dertil møde Ole Jensens indslag, et specialfremstillet regnslag, der produceres i et begrænset oplag af 400 stk. i samarbejde med H₂O.

Sophia Kalkau – Skåret *Ellipsoide* som drabant for *Lenticula*

Nu er turen kommet til en præsentation af billedhugger Sophia Kalkaus bidrag til *Kunst langs Hærvejen*. Hun stiller op med værket *Lenticula*, der består af to let hvælvede, cirkulære 170 cm brede skiver sort diabas, der er en meget hård sten. Det er kunstnerens tanke, at man – når man opdager de flade skiver i skovbunden – kan sætte sig eller ligge på dem og kigge op i trækronerne og lytte til vindens susen. Det har været Sophia Kalkaus ønske at få dem placeret i det historiske anlæg *Skibelund Krat*, lige syd for Vejen og Askov på et bakke drag ned mod Kongeåen. Her og nu afventes dog en endelig tilladelse fra Fredningsnævnet.

En tidlig søndag morgen den 21. marts 2010 fik Sophia Kalkau mulighed for at køre over og se på *Skibelund Krat*. Glad beskrev hun sin oplevelse af stedet:

Jeg faldt pladask for det gådefulde og smukke sted mellem de 17 høje træer - den imaginære kreds.

Der findes tre (fire) kredse i krattet, tre cirkler - og så den imaginære.

Den første kreds: 13 store oprejste mindsten omkring amfiteateret

Den anden: markstenene, kredsen om Magnusstenen

Den tredje: den imaginære (ligger mellem den anden og den fjerde)

Den fjerde: den der afslutter mindeparken, cirkelhøjen med den store Genforeningssten.

*Tror det kunne være umådeligt smukt, poetisk og betagende gådefuldt med værket *Lenticula**

placeret mellem de 17 høje træ, liggende i skovbunden - to sorte, store, mørke drømmeskiver i en imaginær kreds - linser til at se dybt ind og langt ud i universet.

Skibelund Krat er et meget smukt, æggende sovende sted.

Dette magiske sted på *Hærvejen* passerer både vandre- og på cykelruten – og det kan nemt nås i bil. I perioden 1865-1920 mødtes her lige nord for Kongeåen tusindvis af mennesker i stille protest angående grænsesagen. De håndgribelige spor er en samling monumenter af national betydning med Niels Skovgaards *Magnussten* og Niels Hansen Jacobsens *Modersmålet* som de absolutte hovedværker. De blev afsløret i 1898 og 1903. Med Sophia Kalkaus bidrag vil anlægget over 100 år senere blive tilføjet et nutidigt værk af tilsvarende høj kunstnerisk kvalitet. Takket være *Kunst langs Hærvejen* bliver der et bånd, der med *Lenticula* knytter *Skibelund Krat* til strækningen nordover til Viborg og sydover til grænsen - og i princippet hele vejen ad pilgrimsruten til Santiago de Compostela i Spanien!

Lenticula belyses i en lille fokus udstilling i museets *Skibelunds sal* (den atelierbygning, som billedhugger Niels Hansen Jacobsen i 1914 opførte ved Skibelund, og som i 1938 flyttedes til Vejen som en del af museet) fra den 20. november 2010 til 27. januar 2011.

Præsentationen i Vejen falder samtidig med at kunstneren er aktuell på *Den Frie* ved Østerport med en stor separatudstilling i anledning af tildeling af Anne-Marie og Carl Nielsens Legat – det største danske kunstnerlegat på 300.000 kr. I december bidrager hun til julekalenderen på Rigshospitalet, og i foråret er hun aktuell med en separatudstilling på Horsens Kunstmuseum.

Skåret Ellipsoide

For at etablere en direkte forbindelse mellem værket i Skibelund Krat og Kunstmuseet i Vejen har Sophia Kalkau i projektet indlagt en diabas udgave af hendes hovedværk, skulpturen *Skåret Ellipsoide*, som finder blivende plads i anlægget ved museet, og danner kernen i den kommende udstilling på museet. Med placeringen på Museumspladsen kommer skulpturen i hendes egen formulering til at fungere som en "drabant" – en væbner og vejviser til *Lenticula* i *Krattet*.

Drabanter, der viser vej fra værker til museet - og den anden vej

Som *Skåret Ellipsoide* viser vej til *Lenticula* vil der også opstå "henvisninger" mellem museet og andre af projektets værker. Ursula Munch-Petersen *Hærvejsrelief*, der er opsat udenpå *Konfirmandhuset* i Bække kommer til at fungere som "drabant" for både hendes værker i samlingen på Vejen Kunstmuseum og hendes store relief på Vejen Gymnasium - kun en kort afstikker fra *Hærvejens* rute gennem byens hovedgade, Nørre-Søndergade i Vejen. Noget af samme effekt opstår, når man på sigt fra nord vandrer forbi Bente Skjøttgaards ko-spors-relief (nedfældes i medio nov. 2010), og senere kan møde et par af hendes værker i keramiksamlingen på Vejen Kunstmuseum.

Med tak til *Statens Kunstfonds udvalg for kunst i det offentlige rum* viser Sophia Kalkaus skulpturer samt Ursula Munch-Petersens og Bente Skjøttgaards relieffer, at udvalget, som også *Kunstrådet*, på bedste vis opfylder målet om at få kunsten bragt ud i hele landet – også til stor glæde for borgere og turister i denne del af *Udkantsdanmark*.